

Aan de gemeenteraad

Op 31 maart 2023 stelden T.S.J. Coşkun (SP), I. Elfilali (Volt), M.Y. Morkoç (GroenLinks), R.G.C. Segers-Hoogendoorn (CDA Rotterdam), R.T.J. van der Velden (Partij voor de Dieren), P.J.H.D. Verkoelen (50PLUS) en T.J. Vonk (ChristenUnie) ons schriftelijke vragen over Groenstructuur.

Inleidend wordt gesteld:

In december is in Canada onder leiding van de Verenigde Naties de wereld bij elkaar gekomen om de staat van de natuur en de zorgwekkende biodiversiteitsafname wereldwijd te bespreken. De uitkomst is een *global biodiversity framework* met afspraken om het tij te keren.

In het stuk *Visie Openbare Ruimte Rotterdam 2020-2030* is er veel aandacht voor de groenstructuur en het creëren en versterken van groene corridors. Ook wil het huidige college investeren in het verbinden van groene gebieden wat essentieel is voor het vergroten van de biodiversiteit in de stad. Het doel is één robuuste, verbonden groenstructuur voor Rotterdam. Parken, singels en kades die samen een netwerk vormen over de hele stad, aangevuld met fijnmazige vergroening in buurten en wijken.

De fracties van Volt, GroenLinks, Partij voor de Dieren, CU, CDA, 50PLUS en SP willen daarover graag de volgende vragen stellen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Wat is de stand van zaken bij de ontwikkeling van deze groenstructuur? En welke ontwikkelingen staan er de komende jaren op het programma?

Antwoord:

De Visie op de Openbare Ruimte is vastgesteld in april 2021. In het huidige coalitieakkoord is veel aandacht voor vergroening van de stad, mede vanuit klimaatadaptatie en biodiversiteit. De programma's Rotterdam gaat voor Groen (collegetarget 20 ha groen erbij), Biodiversiteit en Rotterdams WeerWoord hebben gezamenlijk een werkprogramma Groenagenda voor deze periode opgesteld, de uitvoeringsagenda's worden nog voor het zomerreces aangeboden aan de raad. Via deze Groenagenda wordt op meerdere schaalniveaus gewerkt aan het realiseren van meer groen in Rotterdam. Bijvoorbeeld door meer groen dichtbij huis te realiseren, maar ook vergroening van pleinen en vier groenblauwe verbindingen.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

'In deze Visie Openbare Ruimte Rotterdam 2020-2030 worden op de groenstructuur opgavenkaart een flink aantal 'missing links' aangegeven (pagina 39).'

Vraag 2:

Welke missing links zijn reeds verdwenen en hebben gezorgd voor verbinding? Aan welke missing links wordt nu gewerkt en welke staan op de planning voor de komende jaren?

Antwoord:

De opgavenkaart uit de Visie op de Openbare Ruimte bevat verschillende soorten missing links. Deze collegeperiode wordt gewerkt aan vier groenblauwe verbindingen, te weten de Rotterdamse Rotte (van dam tot Zevenhuizerplas), Steilrand, Heemraadsingel – Van Aerssenlaan en Rondje Bruggen Nieuwe Maas. Daarmee wordt een deel van de missing links deze coalitieperiode opgepakt. Voor klimaatadaptatie is het collegedoeel om 50 klimaatadaptatieve projecten uit te voeren gekoppeld aan vergroening. Selectie van deze projecten loopt en zij voegen groen toe in wijken met focus op de stadswijken waar het minste groen is (maatwerk vergroenen omgeving). De grote stadsprojecten leveren ook een bijdrage aan het oplossen van een deel van de missing links.

Daarnaast is de gebiedsontwikkeling van A tot Z ofwel Oostflank een belangrijke ontwikkeling die de groenstructuren aan weerszijden van de A16 beter kan verbinden. De Straatweg wordt deze coalitieperiode heringericht met aandacht voor vergroening, biodiversiteit en migratie.

Daarmee wordt de komende periode aan flink wat van de opgaven, missing links en maatwerk vergroening wijken gewerkt.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

'Een bestaande groene corridor die loopt van de Rotte, via het Kralingse Bos, Burgemeester Oudlaan, Honingerdijk, De Esch naar Eiland van Brienenoord is niet overal even sterk.'

Vraag 3:

Zijn er plannen om de corridor te verbreden, zoals staat aangegeven in het oorspronkelijke plan en op de groenstructuur opgavenkaart?

Antwoord:

Op dit moment zijn er geen concrete plannen om de corridor te verbreden. Het gebied is onderdeel van de Oostflank. Biodiversiteit en de functie als corridor zijn opgenomen in de visie van de Oostflank.

Vraag 4:

Wordt er nog breder ingezet op ecologisch maaibeleid in deze corridor? Zo ja, welke plannen liggen er en wanneer worden deze uitgevoerd?

Antwoord:

Op verschillende plekken en lijnen in de stad onderzoek onderzoeken we de mogelijkheden voor meer ecologisch maaibeheer, ofwel 'natuurvriendelijk maaibeheer'. Dat betekent dat we bij het maaien rekening houden met het leven van dieren en planten en hier actief biodiversiteit stimuleren door minder te maaien, gevarieerd en gefaseerd te maaien, maaisel af te voeren en/of gebiedseigen zaadmengsel in te zaaien.

De afgelopen jaren is er ook in deze corridor ingezet op meer ecologisch/natuurvriendelijk grasbeheer. Zo is er extra groen bijgekomen in de Burgemeester Oudlaan (vanuit collegetarget 20 ha groen in 2018-2022) en wordt de grasvegetatie daar veel natuurvriendelijker beheerd, dat wil zeggen minder maaien, gefaseerd maaien en maaien op het juiste moment in het seizoen. Dit maakt dat de Burgemeester Oudlaan nu al als geschikt Bijenlandschap-verbinding wordt geclassificeerd, daarom is hier onlangs het eerste informatiebord over het Bijenlandschap geplaatst.

Daarnaast wordt het zuidoostelijke gedeelte van Kralingse Bos wat onderdeel is van de corridor al natuurvriendelijk beheerd en classificeert het al gedeeltelijk als bijenlandschap; dit is niet alleen door het extensief beheer van de grasvegetatie, maar ook door de bijdrage van heesters, bomen en bosplantsoen. Voor de Oude Plantage verkennen we de mogelijkheden voor meer extensief grasbeheer, waarbij het aantal maaibewegingen wordt verminderd. De afgelopen jaren is op kleine schaal al ingezet op extensiever beheer.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

'De ambitie is uitgesproken om de groenstructuur van Rotterdam verder te verbinden met de ommelanden. Hoe meer (stads)natuurgebieden er met elkaar verbonden wordt hoe meer dit de biodiversiteit ten goede komt.'

Vraag 5:

Welke plannen liggen er nu? En Welke gesprekken zijn er met omliggende gemeenten, welke afspraken zijn er gemaakt en wanneer komen die tot uitvoering?

Antwoord:

De focus ligt deze coalitieperiode op de vier groenblauwe verbindingen zoals benoemd in vraag 2. Daar zit de Rotte bij, waarbij de verbinding met de regionale context via het recreatieschap Rottemeren loopt.

Vraag 6:

Wordt er gekeken om het recent geopende groene gebiedsontwikkeling Noordrand Rotterdam sterker te verbinden met de natuurgebieden rondom de Rotte en zo verder de groene corridor in de stad door via het Kralingse Bos en Kralingen naar Rotterdam Zuid?

Antwoord:

Het verbinden van de Noordrand met de Rotte is onderdeel van het project Noordrand. Daarnaast wordt gewerkt aan de Steilrand, die iets ten zuiden van de Noordrand loopt. Beide oost-west verbindingen maken meerdere rondjes mogelijk tussen Schie en Rotte. De aansluiting van beide groenblauwe verbindingen op de Rotte in Rotterdam is onderdeel van de opgave, die op de lange termijn wordt uitgevoerd. Evenals aansluiting op de gebieden van het recreatieschap. De verbinding van Kralingse Bos naar Zuid is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Oostflank.

Vraag 7:

Zijn er mogelijkheden onderzocht om de groenstructuur in Rotterdam Zuid te verbinden door de gemeente Albrandswaard met Rozenburg, Hoogvliet en verder naar de haven en Hoek van Holland? Zo ja, op welke termijn zou dat gerealiseerd kunnen worden. Zo nee, kan dit alsnog gebeuren?

Antwoord:

In de Agenda op het regionale landschap (21bb4377) is de verbinding tussen Hoogvliet en Pendrecht via Albrandswaard benoemd. Met de gemeente Albrandswaard en Staatsbosbeheer (gebiedsbeheerder van Valckesteijnse Bos) zijn hier gesprekken over. Dit heeft nog niet geleid tot concrete uitvoeringsprojecten, omdat financiering vooralsnog ontbreekt.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

'Het programma *Rotterdam gaat voor Groen 2018-2022* had als doel het toevoegen van 20 hectare groen.'

Vraag 8:

Is er een overzicht waar dit groen in deze periode bij is gekomen? Hoeveel hectare netto groen is er in de periode bijgekomen? Met andere woorden, hoeveel groen is er in deze periode ook verdwenen in Rotterdam? Kan dit zichtbaar worden gemaakt op een kaartje?

Antwoord:

In het eindverslag is zowel aandacht besteed aan hoeveel groen erbij gekomen is en waar dit is. Per project is bijgehouden hoeveel groen erbij is gekomen en verdwenen, waarna de teller op 21,5 ha groen erbij is uitgekomen. Het eindverslag van het collegetarget 2018-2022 is te vinden op: <https://www.rotterdam.nl/meer-groen-de-stad>

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

'In het huidige coalitieakkoord heeft het college de ambitie uitgesproken om nog eens 20 hectare groen toe te voegen aan de stad. Later is uitgesproken dat dit een netto toevoeging moet zijn.'

Vraag 9:

Welke gebieden zijn al bekend waar deze vergroening gaat plaatsvinden? Voor hoeveel hectare wordt er nog ruimte gezocht en waar gaat dit een bijdrage leveren aan de groenstructuur?

Antwoord:

We werken deze collegeperiode aan het versterken van vier groenblauwe verbindingen zoals genoemd bij vraag 2. Daarnaast willen wij met name groenstructuren en gebieden versterken waar het nu niet goed gaat met de biodiversiteit zoals in de versteende wijken (rondom het centrum en op Zuid) waar we bij de uitvoering van onderhoudsplannen zoals rioolvernieuwing extra groen toevoegen. Het gaat op wijkniveau vaak om het realiseren van groene verbindingen op een kleiner schaalniveau, zodat bewoners een wandeling kunnen maken door de wijk langs diverse groene plekken.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

‘Ook staat in het coalitieakkoord dat er de komende jaren 40 hectare bijenlandschap bijkomt’

Vraag 10:

In welke gebieden is al bekend waar dit gaat gebeuren? Voor hoeveel hectare wordt nog ruimte gezocht? Hoe en waar leveren deze bijenlandschappen een bijdrage aan het versterken van de groenstructuur en welke groene corridors komen daarvoor nog in aanmerking?

Antwoord:

Zoals bij de vorige vraag aangegeven, richten we ons met name op de versteende wijken. Maar ook in andere wijken nemen wij de gelegenheid om extra groen aan te leggen als hier onderhouds- en inrichtingsplannen op stapel staan. Wij proberen per project zoveel mogelijk groen in te passen, maar hebben geen ‘target’ per project. Wij verwachten net als in de voorgaande periode, zo’n 5 hectare per jaar te kunnen realiseren of in plannen vast te leggen, een deel hiervan zal ook als groen dak zijn.

Daarnaast werken we aan een strategisch plan voor het bijenlandschap om 40 ha bijenlandschap te realiseren. Hierbij houden we de richtlijnen vanuit Groene Cirkels, EIS en de WUR aan als leidraad. Een bijenlandschap omvat groengebieden, onbebouwde terreinen, bermen en particulier groen (tuinen). We willen de doelstelling van 40 ha bijenlandschap behalen door grasland om te vormen naar bloem- en kruidenrijke grasvegetatie en door het creëren van Bed & Breakfasts¹, verbindingen en stapstenen. Er zijn 22 potentiële B&Bs geïdentificeerd, verspreid over de stad. We streven naar een goede verspreiding over de stad met nadruk op versteende wijken en de randen van de stad. Uitgangspunt is om jaarlijks +/- 10 ha extra bijenlandschap te realiseren.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

‘Ook de groene stadsprojecten leveren een bijdrage aan de groenstructuur. Deze projecten hebben een lange looptijd. In het huidige coalitieakkoord wordt uitgegaan van een doen-scenario en een droomscenario. “Het doen-scenario wordt voornamelijk gefinancierd door

¹ Plekken waar nestelgelegenheid en voedsel te vinden is voor bijen. Dit kan een tuin, park of groengebied zijn.

de gemeente, het droomscenario moet grotendeels worden gefinancierd door co-financiers.”

Vraag 11:

Wat betekent dit concreet voor de vergroeningsplannen van de stad en het impuls geven van de biodiversiteit? Horen deze plannen bij het doen-scenario of het droomscenario? Wanneer de plannen afhankelijk zijn van het droomscenario, in hoeverre kan dit ten koste gaan van de vergroeningsplannen? Zijn er al co-financiers gevonden?

Antwoord:

De Stadsprojecten leveren zowel in het doen-scenario als in het droom-scenario een grote bijdrage aan de vergroening en de biodiversiteit van de stad. In het doen-scenario is er sprake van een lager ambitieniveau of beperktere scope van de projecten en dat kan dus ook ten koste gaan van een (beperkt) deel van de ambities op het gebied van vergroening en biodiversiteit. Op dit moment is ruim de helft van de totale cofinancieringsopgave hard of bijna hard.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris, *bc*

[Handwritten signature of V.J.M. Roozen]
V.J.M. Roozen

De burgemeester, *[Handwritten flourish]*

[Handwritten signature of A. Aboutaleb]
A. Aboutaleb